

RANTASALMEN KUNTA
Ympäristölautakunta
Poikkitie 2
58900 RANTASALMI

PÄÄTÖS 1/2020 Sulkava
Maa-ainoslupa
Ympäristölautakunta 11.6.2020 § X
Annettu julkipanon jälkeen
XX.X.2020

ASIA

Maa-ainesten (sora ja hiekka) ottamisen jatkaminen Sulkavan kunnan Lohilahden kylän Juurikkasuo 32:3- ja Lohiniemen kylän Lohikoski 1:1-tilalla.

LUVANHAKIJA

Gasoline Lighthouse Oy/yhteyshenkilö Ari Mikkonen
Unioninraitti 1
58620 Lohilahti

MAANOMISTAJA

MH-Kivi Oy ja Suomen valtio.

HAKEMUKSEN PÄÄSISÄLTÖ

Lupahakemus koskee soran ja hiekan ottamista. Haettu ottamisalue on Sulkavan kunnan eteläkärjessä valtion maalla.

Lupahakemuksen liitteenä on ottamissuunnitelma, joka sisältää nykytilannekartan, leikkauspiirroksat, selostusosan, kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelman sekä kartan suunnitellusta lopputilanteesta. Korkeustiedot ovat N2000-järjestelmän mukaisia. Aiottu toiminta-alue on kaikkiaan noin 7 hehtaaria, mikä sisältää varastointi- ja tukitoiminta-alueet. Suurta toiminta-aluetta suhteessa ottamismäärään perustellaan sillä, että maa-ainesten laatu/karkeusaste vaihtelee alueen eri osissa voimakkaasti.

Lupamääräksi esitetään 20 000 kiintokuutiometriä. Lupa-ajaksi haetaan 10 vuotta, jolloin keskimäärin vuosittain otetaan 2000 kiintokuutiometriä. Kiviainemenekki vaihtelee vuosittain voimakkaasti, joten ottaminen ei ole tasaista eri vuosina.

Kaivamissyvyys on enimmillään 12 metriä. Alueella olevien kahden pohjavesiputken havaintojen perusteella pohjavesitaso on alueen kaakkoispäässä yli 3 metriä korkeammalla kuin luodepäässä. Tämän takia kaivamistasoksi esitetään tasoa +91,40 (N2000) osa-alueilla 1 ja 3. Osa-alueella 2 kaakkoispäässä pohjatasoksi esitetään +94,60 (N2000). Näillä kaivamistasoilla ylimmän pohjavesitason yläpuolelle jää 4-6 metrin vahvuinen maakerros. Pohjaveden pinnan seuraamiseksi alueelle on aiemman ottamistoiminnan yhteydessä asennettu alueelle kaksi pohjavesiputkea. Maaliskuussa 2020 pohjavesi oli putkessa 1 korkeustasossa +88,61 (N2000) ja putkessa 2 tasossa 85,37 (N2000).

Maa-aineksia mahdollisesti jalostetaan seulomalla ja murskaamalla.

Ottamisalue sijaitsee Sulkavan kunnan eteläosassa. Kirkonkylään on matkaa linnunteitse noin 35 kilometriä.

KAAVOITUSTILANNE

Ottamisalueella ei ole yleiskaavaa eikä rantakaavoja.

Etelä-Savon maakuntakaavassa ottamisalue on maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, alueella on merkintä MU 66: M-alue, jolla on ulkoilun ohjaamistarpeita. Lisäksi ottamisalue sijoittuu Hympyränkankaan II luokan pohjavesialueen pohjoisosaan.

VESISTÖT

Lähin vesistö on luoteen suunnassa oleva Lohijärven Juurikkalahti, jonka rantaan ottamisalueelta on noin 400 metriä. Etelän suunnassa vajaan kilometrin päässä on Tempelhonka-niminen lampi.

POHJAVESITILANNE

Ottamisalue sijoittuu Hympyränkankaan pohjavesialueen (luokka II) pohjoislaidalle, minkä takia ELY-keskuksesta pyydettiin lausunto.

Yksittäisiä kiinteistöjä, joiden vedenhankintaan ottamistoiminta voisi vaikuttaa, ei ole lähistöllä. Suunnitellulla kaivamissyvyydellä pohjavesipinnan yläpuolelle jää noin 7 metrin paksuinen suojamaakerros.

OTTAMISALUE JA SEN LÄHIYMPÄRISTÖ

Ottamisalue on tavanomaista kumpuilevaa metsätalousmaata puuston ollessa mäntyvoittoista. Aiottu ottamisalue on jokseenkin kokonaan avattu aiempien maa-aineslupien seurauksena.

Ottamisaluetta lähin rakennus on lähes kilometrin päässä pohjoisen suunnassa, Lohijärven rannalla oleva asuinpaikka. Seuraaviin rakennuksiin on matkaa yli 2,5 kilometriä.

ERITYISET LUONTOARVOT, SUOJELU- YM. KOHTEET

Ottamisalueen länsipuolella on Natura 2000-verkoston kuuluva laaja Huosionkorven vanhojen metsien suojelualue. Ottamisalueelta Huosionkorven reunaan on matkaa vajaat 1,5 kilometriä.

Muutoin alueella tai sen läheisyydessä ei ole tiedossa sellaisia luontokohteita, suojelualueita tai niiden varauksia, jotka rajoittaisivat aiottua ottamistoimintaa. Yllä mainittu Huosionkorven suojelualue ei rajoita aiottua ottamistoimintaa.

KAIVANNAISJÄTTEIDEN JÄTEHUOLTO

Alueelta muodostuu enää vain vähäisiä määriä kaivannaisjätettä, joita ovat kannot ja pintamaat ja jotka käytetään alueen muotoiluun ja maisemointiin.

KUULUTTAMINEN JA KUULEMINEN, LAUSUNNOT

Hakemus on kuulutettu Sulkavan kunnan ilmoitustaululla ja kunnan nettisivuilla 8.5.-8.6.2020. Kunta tiedotti metsähallituksen edustajalle luvan vireilläolosta. Laajempaan naapurikuulemiseen ei ollut tarvetta (Maa-ainesL. 13 §).

Etelä-Savon ELY-keskuksesta pyydettiin lausunto/kannanotto, koska ottamisalue sijaitsee Hympyrängkankaan II-luokan pohjavesialueella.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Kuulutusaikana ei jätetty muistutuksia.

LAUSUNTO

Etelä-Savon ELY-keskukselta saadun tiedon mukaan alueella olevat kaksi pohjavesiputkea eivät ilmennä kattavasti alueen pohjavesioloja; todennäköisesti pohjavesitaso on putkien osoittamia tasoja ylempänä toiminta-alueen keski- ja itäosissa. Tämän takia ELY-keskuksen edustaja edellytti, että ottamissuunnitelmassa esitetyjä kaivamisen pohjatasoja nostetaan kahdella metrillä, jotta vähintään neljän metrin vahvuinen suojakerros pohjaveteen toteutuu. Edelleen ELY:stä todetaan, että ko. pohjavesialue ei ole vedenhankintakäytössä. Maisemointiottamista alueelta voidaan tehdä huomioimalla pohjavesisuojaus.

TARKASTUKSET

Ympäristösihteeri on käynyt paikalla useaan otteeseen ottamisalueen vuotuisen valvonnan yhteydessä.

PÄÄTÖS

Haettu maa-aineslupa myönnetään pääosin suunnitelman mukaisesti. Lupamääräykset alla. Jos alla olevat määräykset poikkeavat ottamissuunnitelmasta, noudatetaan alla olevia määräyksiä.

LUPAMÄÄRÄYKSET

1. Lupa on voimassa 30.9.2030 saakka, minkä kuluessa on alueen maisemointityöt saatettava loppuun.
2. Kokonaisottamismäärä on noin 20 000 kiintokuutiometriä, vuotuinen laskennallinen ottamismäärä 2000 kiintokuutiometriä.
3. Ottamistoiminnassa noudatetaan hakemuskarttoihin merkittävät aluerajauksia. Alueen rajat on merkittävä selvästi erottuvien paalujen, jotka pysyvät näkyvissä ottamisen edistyessä.

4. Alin kaivamistaso on +91,40 (N2000) luoteisosassa, alueen kaakkoispäässä 94,60 (N2000). Alueelle on asennettava ottamisen edistyessäkin pysyviä korkeuspukkeja kaivutason seuraamiseksi.
5. Pohjaveden ylimmän tason päälle on jätettävä vähintään neljän metrin vahvuinen suojamaakerros. Pohjavesitaso pohjavesiputkissa on havainnoitava viimeistään vuonna 2021 huhti-toukokuussa sekä elo-syyskuussa 2021. Korkeustiedot on toimitettava vuoden 2021 loppuun mennessä lupaviranomaiselle. Tämän jälkeen lupaviranomainen pyytää tarvittaessa korkeustietoja.
6. Öljytuotteiden käsittelyssä on noudatettava huolellisuutta eikä niitä saa pitkäaikaisesti varastoida alueella. Säiliöt pitää olla kaksivaippaisia tai suoja-altaallisia. Työskentelyaikoina alueella on oltava saatavilla alkusammutus- ja öljyntorjuntamateriaalia. Mahdollisesta polttoaine- tai öljyvahingosta on välittömästi ilmoitettava alueelliselle pelastusviranomaiselle.
7. Luvanhaltijan on tiedotettava kaikille alueella toimivilla aliurakoitsijoilla, että kyseessä on pohjavesialue.
8. Ottamisalue on pidettävä siistinä. Alueella ei saa varastoida purkuta- tai muita yhdyskuntajätteitä eikä vaarallisia jätteitä. Alueelle on tarvittaessa asennettava tekninen este (esim. puomi) luvattoman kulkemisen, ilkeilyn ja roskaamisen estämiseksi.
9. Työskentelyssä, alueen varoitusmerkinnöissä yms. on noudatettava kulloinkin voimassa olevaa työsuojelulainsäädäntöä ja -määräyksiä. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota korkeista kaivamisseinämistä varoittamiseen putoamisvaaran ehkäisemiseksi (siirrettävä aitaus, kulkuesteet tms).
10. Maisemoinnilla alue palautetaan vastaavaksi metsätalousmaaksi kuin ympäröivä maasto on. Maisemointityöt on saatettava loppuun viimeistään 30.9.2030. Maisemoinnissa alue siistitään ja kalusto, koneenosat, tynnyrit yms. poistetaan alueelta. Jyrkät kaivamisrintaukset on loivennettava kaltevuuteen 1:3 tai sitä loivemmaksi. Päälimmäiseksi kerrokseksi levitetään hienoja maa-aineksia ja pintamaita metsittämisen onnistumiseksi.
11. Metsittäminen on tehtävä kylvämällä tai istuttamalla, ellei alue metsity luontaisesti. Kovaksi polkeutuneet varastokasojen pohjat, liikennöintialueet yms. on ensin möyhennettävä ja päälle levitetään tarpeen mukaan hienompia maa-aineksia. Tarvittaessa pyydetään metsäasiantuntijan lausunto luontaisen metsittämisen onnistumisesta.
12. Luvanhaltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle alueen maisemoinnista lopputarkastuksen tekemistä varten.
13. Alueen keskiosassa osa-alueella 3 oleva, vajaan metrin verran ylisyväksi kaivettu alue on täytettävä puhtailla mineraalimailla aiemman luvan lupatasoon +90,22 (N2000), Täyttö on tehtävä vuoden 2020 loppuun mennessä.
14. Luvanhaltijan on toimitettava Sulkavan kunnalle 15000 euron suuruinen vakuus alueen jälkihoitoa varten. Vakuus on toimitettava kuntaan ennen ottamistoiminnan aloittamista, kuitenkin viimeistään syyskuun 2020 loppuun mennessä.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Maa-ainesten ottaminen noudattamalla hakemusta ja lupamääräyksiä ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä mainittujen rajoitusten kanssa. Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Alueen nykytila on riittävästi selvitetty suunnitelmassa ja maastokäynnein. Toiminta sijoittuu suojaiseen paikkaan eikä siitä ole näköyhteyttä lähirakennuksille tai vesistöille. Luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät.

ELY-keskuksen kannanotto/lausunto on huomioitu pohjaveden suojelua koskevassa määräyksessä.

Ottamistoiminta ei ole ristiriidassa kaavoitustilanteen kanssa. Ottamisalueella ei ole sellaisia erityisiä luonnon kauneus- tai maisema-arvoja, että ne estäisivät maa-ainesoton.

Pohjavesikorkeuden selvittäminen ja seuraaminen on tärkeää riittävän suojamaapaksuuden varmistamiseksi (lupamääräys nro 5).

Maaperän ja pohjaveden pilaaminen on kiellettyä. Konetöissä ja polttoaineiden varastoinnissa käsitellään öljytuotteita ja muita haitallisia aineita, jolloin ympäristövahingon riski on olemassa. Huolellisuuden merkitys korostuu, koska ottamistoiminta tapahtuu luokitellulla pohjavesialueella (lupamääräys nro 6 ja 7).

Ilkivallan ja roskaamisen mahdollisuus on syytä huomioida, koska maa-ainesalueet ovat tyypillisesti houkutteleet luvattomia kulkijoita (lupamääräys nro 8).

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki 1, 3, 4, 5, 5a, 6-7, 10, 11, 13, 19, 20, 23 §
Asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4, 6-9 §
Sulkavan kunnan maa-ainesmaksutaksa 2.1 §

ILMOITUSVELVOITTEET

Toiminnanharjoittajan on tehtävä mahdollisesta murskauksesta kuntaan ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen melu- ja värinäilmoitus. Ilmoitus on tehtävä 30 päivää ennen toiminnan aloittamista. Tiedustelut ymp.s sihteeri, puh. 040 5083 825.

Vuotuinen ainesten ottamismäärä on ilmoitettava ao. (sähköiseen) järjestelmään (maa-aineslaki 23 §).

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tästä päätöksestä tiedotetaan maa-aineslain 19 §:n mukaisesti.
Kunta merkitsee lupatiedot valtakunnalliseen notto-tietojärjestelmään.

JAKELU

Päätös
Gasoline Lighthouse Oy

Päätös+hakemusasiakirjat

Etelä-Savon ELY-keskus

KÄSITTELYMAKSU

Lupahakemuksen käsittelystä peritään Sulkavan kunnan maa-ainestaksan mukaisesti 455 euroa.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Itä-Suomen hallinto-oikeudesta kirjallisella valituksella, joka on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen antamisesta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Pekka Sorjonen
ympäristösihteeri